

DMOS

*Dienst missie en
ontwikkelingssamenwerking*

Leopold II-laan, 195
1080 Brussel
België

tel. : /32/2/427 47 20
fax : /32/2/425 90 31
info@dmos-comide.org
www.dmos-comide.org

COMIDE

*Service de coopération
missionnaire au développement*

Boulevard Léopold II, 195
1080 Bruxelles
Belgique

INHOUDSOPGAVE

1. HET ONTWIKKELINGSBELEID VAN DMOS-COMIDE	
A. Doelstellingen	1
B. Strategie	2
C. Methodologie	3
D. Partenariaat	4
2. FINANCIËLE RESULTATEN	
A. Opbrengsten	5
B. Kosten	6
C. Geografische spreiding	7
D. Financieringsbronnen	8
3. ZUIDWERKING	
A. Belgische ontwikkelingssamenwerking	9
A.1. Opleidingsactiviteiten	9
A.2. Institutionele versterking	10
B. Europese ontwikkelingssamenwerking	12
B.1. Projecten	12
B.2. Netwerking	13
C. Eigen projecten	15
C.1. Algemeen overzicht	14
C.2. Samenwerking met gewesten, provincies, gemeenten	15
C.4. Corporate Funding programme, of de samenwerking met bedrijven	16
D. NOORDWERKING	
A. Ontwikkelingseducatie	18
B. Vrijwilligerswerk in het Zuiden	19
C. Animatie door vrijwilligers	20

1. HET ONTWIKKELINGSBELEID VAN DMOS-COMIDE

Het ontwikkelingsbeleid van DMOS-COMIDE is gebaseerd op de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, het Internationaal Pact aangaande economische, sociale en culturele rechten en op de Conventie over Kinderrechten die het onvervreembare recht van elkeen op opvoeding erkennen. De interventielogica van DMOS-COMIDE is meer in het bijzonder verankerd in de tekst die werd aangenomen door de deelnemers aan het Mondiaal Forum over de opvoeding dat werd gehouden in Dakar (Senegal) van 26 tot 28 april 2000. Daar onderlijnden de deelnemers (§3) :

“Het uiteengezette principe van de Mondiale Verklaring van de Opvoeding voor Allen (Jomtien, 1990) dat steunt op de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens en op de Conventie over Kinderrechten, volgens hetwelk

elke mens –kind, adolescent of volwassene- moet kunnen genieten van een opvoeding die beantwoordt aan zijn fundamentele vormingsbehoeften, in de meest brede en meest rijke betekenis van de term, een vorming waarbij men wil leren om te weten, om te doen, om samen te leven en samen te zijn.

Een vorming die eraan houdt de talenten en het potentieel van elkeen vruchtbaar te maken en de persoonlijkheid van de leerlingen te bevorderen om hen ertoe in staat te stellen een beter leven te leiden en de maatschappij waarin ze leven te verbeteren.’

A. Doelstellingen

Vanuit die benadering kan de hoofddoelstelling van DMOS-COMIDE als volgt omschreven worden: **In het kader van de Noord-Zuidsolidariteit een omgeving creëren die economisch en sociaal kwetsbare bevolkingsgroepen uit het Zuiden (jongeren in het bijzonder) toelaat om hun menselijke en sociale potentieel te ontwikkelen om van daaruit een creatief en productief leven te leiden in functie van hun noden en belangen.**

Die formulering draagt twee sleutelevoluties in de doelstellingen van onze NGO.

Eenzijds is er de evolutie, die wij eerder een vernieuwing kunnen noemen en die bestaat in het kaderen van onze ontwikkelingsdoeleinden in de solidariteit tussen Noord en Zuid. Het salesiaanse pedagogische project benadrukt inderdaad het belang van de aandacht –als verantwoordelijke burgers- voor sociale problemen wereldwijd. Dat project stimuleert ook elke mens om op een verantwoorde manier te ijveren voor een grotere rechtvaardigheid. In dat kader wil DMOS-COMIDE activiteiten organiseren die uiteindelijk een mentaliteits- en gedragsverandering teweegbrengen in het Noorden dankzij een méér rechtvaardige visie op de ongelijkheden op deze planeet, een visie die de burgers in het Noorden aanzet tot concrete solidariteit ten voordele van de ontwikkeling in het Zuiden.

Anderzijds worden wij gesteund door tal van studies om te beseffen dat elke persoon, jong of volwassen, nood heeft aan een betrouwbare en veilige omgeving om zichzelf te kunnen ontwikkelen en om bij te leren. Opdat de pedagogische activiteiten zouden kunnen bijdragen tot ontwikkeling moeten zij georganiseerd worden in een familiaal en gemeenschappelijk kader, ondersteund door materiële, menselijke, sociale en psychologische voorzieningen die de cognitieve en psychosociale ontwikkeling van het individu bevorderen.

Deze integrale benadering, hoeksteen van het salesiaanse opvoedingssysteem, biedt eveneens een uiterst belangrijke meerwaarde inzake ontwikkeling. Daarom heeft DMOS-COMIDE besloten om vanaf nu de blik meer te richten op het geheel van de noodzakelijke vereisten om het menselijke, culturele en sociale kapitaal van kansarme mensen te consolideren en hen op die wijze toe te laten hun leven te beheren en keuzes te maken die in het verlengde liggen van hun persoonlijke verwachtingen en van de verwachtingen van hun gemeenschap.

B. Strategie

DMOS-COMIDE situeert zichzelf in de strijd tegen de armoede. Haar ontwikkelingsstrategie berust op een holistische analyse van de armoede die zich niet beperkt tot haar economische aspect. Wij begrijpen de armoede als een pluridimensioneel probleem, dat naast de materiële dimensie ervan, ook vijf andere domeinen beslaat: de sociale uitsluiting, de lichamelijke aandoeningen, de onveiligheid, het gevoel van onmacht en het psychologische leed.

Deze verschillende dimensies beïnvloeden en versterken elkaar waardoor ze de kansarme personen in een vicieuze cirkel drijven waaruit ze moeilijk kunnen ontsnappen. Daardoor vraagt de strijd tegen de armoede ook om een integrale benadering die deze zes dimensies bestrijkt.

Vanuit haar salesiaanse identiteit en haar lange ervaring op het vlak van onderwijs en vorming, maakte DMOS-COMIDE van de vorming een uitgelezen weg om die ontwikkelingsdoelstellingen te realiseren. De vorming wordt niet beschouwd als een doel op zich. Zij is gericht op de ontplooiing van het individu als geheel (zijn cognitieve en psychosociale ontwikkeling, vanuit fundamentele waarden zoals vrijheid, verantwoordelijkheid, solidariteit en zingeving) en viseert de effectieve en productieve integratie van de begunstigden op de arbeidsmarkt en in de samenleving. Deze integrale benadering dient als basis voor het gehele ontwikkelingswerk dat DMOS-COMIDE zowel in het Noorden als in het Zuiden wil leveren.

In het Zuiden helpt deze benadering de gemarginaliseerde individuen om zich in de samenleving te integreren dankzij de ontwikkelingsactiviteiten die zich op verschillende assen enten :

- toegang verlenen aan gemarginaliseerde personen tot vormingscentra, die effectief en betaalbaar zijn en waarvan het opleidingsaanbod beantwoordt aan de belangen van de doelgroep;
- een nuttige en adequate vorming bevorderen dankzij een intellectuele basisvorming en een technische vorming (theoretisch en praktisch) die de doelgroep voorbereidt op de arbeidsmarkt;

- de verworvenheden op de arbeidsmarkt bevorderen dankzij activiteiten (stages, vormingen, plaatsingsdiensten) die jongeren toelaten om de arbeidsmarkt beter te leren kennen en hen leren hoe zij er zich moeten presenteren om werk te vinden als loontrekkende of als zelfstandige;
- de verworvenheden in het verbrede sociale netwerk bevorderen dankzij de toenadering tussen de school en de plaatselijke gemeenschap via culturele activiteiten, sportcompetities, recreatieve activiteiten, alfabetiserings- en bewustmakingsprogramma's voor volwassenen en steungroepen die de jongeren helpen zich sociaal te integreren;
- de werking van de educatieve en sociale centra verbeteren dankzij de institutionele versterking op technisch, pedagogisch en sociaal vlak.

In het Noorden laat deze integrale benadering ons toe het Belgische publiek bewust te maken voor de ontwikkelingsvraagstukken vertrekkende van de doelstellingen van het salesiaanse pedagogische project. Aan de hand van die sensibilisatie proberen we de jongeren in het bijzonder solidair te maken met de allerzwaksten en hen bewust te maken van hun medeverantwoordelijkheid voor de toekomst van de mondiale samenleving. We willen hen ook aanmoedigen zich zeer concreet in te zetten, in overeenstemming met hun persoonlijke overtuigingen, en mee te bouwen aan de wereld van morgen.

C. Methodologie

Om die strategie te concretiseren is een goede methode nodig. De participatieve benadering is in de visie van DMOS-COMIDE een fundamenteel concept dat erop aanstuurt samen met de begunstigden adequate oplossingen te vinden voor de behoeften en interesses inzake ontwikkeling. In de loop van de voorbije jaren veralgemeende DMOS-COMIDE die benadering niet alleen op het niveau van de coördinatie in Brussel maar evengoed op het niveau van de samenwerking met de lokale partners. Dat gebeurde door ons te baseren op twee onontkoombare werkinstrumenten: het logisch kader (gebaseerd op de methode van de doelgerichte interventieplanning, DIP) en de strategische planning.

Om de plaatselijke verantwoordelijken toe te laten hun actie op een systematische en participatieve manier te identificeren, leerde DMOS-COMIDE i.s.m. South Research die methodes aan alle partners gedurende de jongste vijf jaar.

Het logisch kader en de strategische planning, in bepaalde gevallen verbonden met een Participatory Rural Appraisal (PRA), laten de plaatselijke partners toe om de interventies beter te situeren binnen de lokale context.

Elke ontwikkelingsactiviteit beantwoordt dus aan drie vragen : welke is de huidige situatie, welke veranderingen zijn wenselijk en hoe zullen we die veranderingen bewerkstelligen? Die bevraging veronderstelt op het lokale vlak een drievoudige analyse: een contextanalyse waaraan alle betrokken partijen deelnemen (welke behoeften worden uitgesproken door de potentiële begunstigden?), een organisatorische analyse van de plaatselijke partner (welke is zijn capaciteit om het beoogde ontwikkelingsproces te beheren?) en een analyse van de interventielogica (hoe bouwen wij het ontwikkelingsproces op?).

De systematische praktijk van deze methodologische en participatieve benadering laat ons toe om het ontwikkelingsproces op een meer geïntegreerde manier op het terrein op te bouwen en te beheren en om het te verankeren in ons algemeen ontwikkelingsbeleid op een zowel pragmatische als realistische wijze.

D. Partenariaat

Zo een groot werk is ondenkbaar zonder verbindingsantennes op het terrein. In het verlengde van de activiteiten die de jongste jaren werden uitgeoefend, besliste DMOS-COMIDE een deel van haar inspanningen te richten op de institutionele consolidering en versterking van haar partnernetwerk. De ontwikkelingsbureaus, opgericht vanaf 1994, ondersteunen de plaatselijke verantwoordelijken in hun educatieve activiteiten op het terrein. Ze werden niet enkel verder opgeleid om hun rol van technische assistentie op zich te nemen maar eveneens om op regionaal vlak te coördineren. Het ultieme doel bestaat erin hen te stimuleren tot een coherent strategisch plan voor de regio waarin ze werken, hun acties in de lijn van die strategie te selecteren, die acties te coördineren en de plaatselijke verantwoordelijken te helpen in het dagelijkse beheer van hun activiteiten.

De technische bijstand berust op de projectcyclus: enerzijds het toewijzen van een aantal activiteiten (verkenning, terreinonderzoek, analyse, formulering van het dossier, zoektocht naar donoren en onderhandelingen daaromtrent) en anderzijds het opvolgen van de activiteiten (terreinbezoeken, technische en administratieve ondersteuning van de plaatselijke verantwoordelijken, financiële opvolging, opvolging van de activiteiten en hun resultaten, jaarrapporten en evaluaties).

De rol van de regionale coördinatie die de lokale partners geleidelijk aan op zich nemen, concentreert zich op drie assen:

- de 'capacity building' die erin bestaat de partners te vormen en te informeren over de ontwikkelingsproblematiek, acties te evalueren en de terreinervaringen te valoriseren;
- de versterking van de kennis via thematische seminaries, participatieve evaluaties, overlegforums en het beheer van informatie;
- de ontwikkeling van het werk in lokale, regionale en internationale netwerken.

Zodoende wil DMOS-COMIDE haar plaatselijke partners ertoe brengen om zich het regionale ontwikkelingsproces eigen te maken en als een plaatselijke NGO te functioneren.

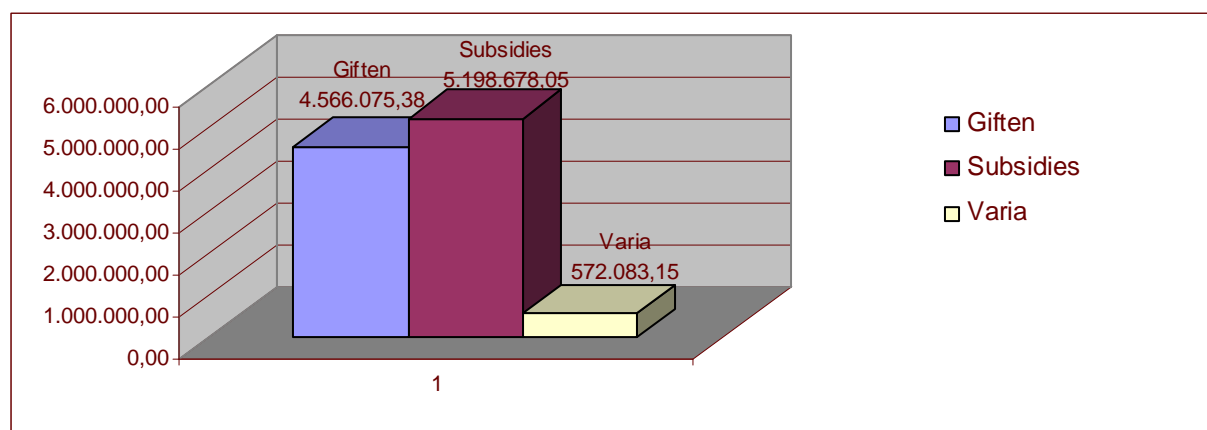
A. FINANCIËLE RESULTATEN

A. Opbrengsten

De financiële middelen van DMOS-COMIDE steunen op twee hoofdbronnen: enerzijds de particuliere giften en anderzijds de toegekende subsidies vanwege de Belgische en Europese ontwikkelingssamenwerking. Hier volgen enkele cijfergegevens:

Rubrieken	Gedetailleerd	Bedragen	In %
1. Giften van Belgische oorsprong	2.366.445,10	4.566.075,38	44,17%
Giften van Europese oorsprong	315.562,62		
Giften van niet-Europese oorsprong	1.314.522,15		
Legaten	569.545,51		
2. Subsiëring DGOS actieplan 2008	4.887.396,18	5.095.059,66	49,29%
Subsiëring EU	207.663,48		
Subsidies van Belgische gemeenten	23.885,39	103.618,39	1,00%
Subsidies van Belgische gewesten	79.733,00		
3. Varia	572.083,15	572.083,15	5,54%
TOTAAL		10.336.836,58	

Grafisch voorgesteld:

In 2008 stegen de **privégiften** tot €4.566.075,38, wat stond voor **44%** van de totale opbrengsten van DMOS-COMIDE. Van deze som is €2.366.445,10 afkomstig van Belgische burgers, €315.562,62 komt uit Europa en €1.314.522,15 van Noord-Amerika. Daarbij komen nog legaten voor een waarde van €569.545,51.

De **subsidies** die werden toegekend door de Belgische en Europese overheden stellen **50%** van het totaal van de opbrengsten voor. De Belgische regering zorgde voor een medefinanciering van €4.887.396,18 (47%) en de Europese Unie steunde drie projecten in Bangladesh, Zuid-Afrika en Swaziland op de hoogte van 207.663,48 (2%), terwijl de Belgische gemeenten en gewesten de activiteiten van DMOS-COMIDE gesteund hebben voor een waarde van respectievelijk €23.885,39 en €79.733,00 (1%).

De andere bedrijfsopbrengsten (het terugvorderen van reiskosten, publiciteit, etc.), financiële opbrengsten (intresten op de lopende rekeningen en de langetermijnrekeningen) en onttrekking aan reserves, vertegenwoordigen samen **6%** van de opbrengsten 2008.

B. Kosten

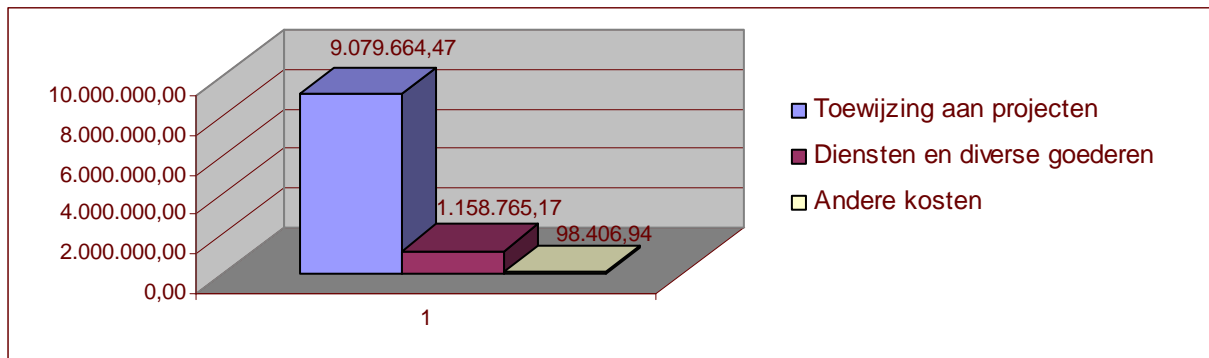
Zoals onderstaande tabel aangeeft is het financiële beleid van DMOS–COMIDE ondubbelzinnig aangaande het beheer van giften en subsidies die bestemd zijn voor ontwikkelingslanden: een minimumpercentage wordt ingehouden om de functionering van de NGO te verzekeren. Al het overige wordt besteed aan de activiteiten van de partners in het Zuiden.

Hier volgen de cijfergegevens:

Rubriek	Gedetailleerd	Bedrag	In %
– Toewijzing aan projecten		9.079.664,47	87,84%
– Algemene werkingskosten:		1.158.765,17	11,21%
• Diensten en diverse goederen	432.311,43		
• Verloning, sociale lasten	718.312,14		
• Afschrijvingen	13.137,15		
• Waardeverminderingen	-4.995,55		
• Voorzieningen	0,00		
– Andere kosten		98.406,94	0,95%
• Andere bedrijfskosten	16.647,75		
• Financiële kosten	77.185,63		
• Uitzonderlijke kosten	4.573,56		
TOTAAL		10.336.836,58	

In 2008 bedroeg de totale som die werd toegekend aan de financiering van activiteiten met onze partners in het Zuiden €9.079.664,47. Dat bedrag vertegenwoordigt praktisch 88% van de totale uitgaven van DMOS-COMIDE. De resterende 12% werd verdeeld over de werkingskosten van onze NGO en andere kleine kosten.

Deze laatste verdeling laat zich grafisch op de volgende manier vertalen :

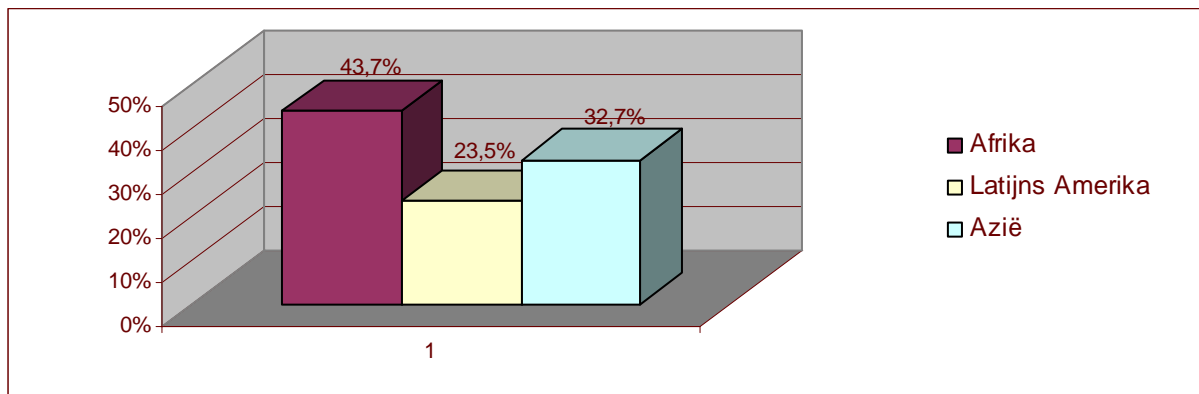

Het volgende hoofdstuk zal worden gewijd aan de besteding van de fondsen die bestemd zijn voor de financiering van de ontwikkelingsactiviteiten in de landen van het Zuiden.

C. Geografische spreiding

In 2008 werkte DMOS- COMIDE, alle activiteiten samen genomen, in 41 landen van 13 regio's die over drie ontwikkelingscontinenten zijn verspreid: Latijns-Amerika (Centraal-Amerika, Zuid-Amerika, Andeslanden en de Antillen), Afrika (Centraal-Afrika, Oost-Afrika, West-Afrika, Zuidelijk Afrika en het gebied langs de Indische Oceaan) en Azië (Midden-Oosten, India & naburige landen, Indochinees schiereiland en Zuidoost-Aziatische eilanden).

De beschikbare fondsen in 2008 werden verdeeld op volgende wijze over de verschillende continenten:

Historisch gezien is **Afrika** het terrein bij uitstek van DMOS-COMIDE. Na een actief beleid van zes jaren om er terug en sterker aanwezig te zijn, zijn er in 2008 niet minder dan **44%** van de beschikbare fondsen aan dat continent gestort. In totaal werd een som van €3.862.557,16 ter beschikking gesteld van de activiteiten van het Afrikaanse partnernetwerk, hoofdzakelijk van Centraal-Afrika, Oost-Afrika en West-Afrika, waar DMOS-COMIDE bevoorrechte relaties onderhoudt met haar ontwikkelingsbureaus in Abidjan (Ivoorkust), Yaounde (Kameroen), Lubumbashi (Congo), Addis Abeba (Ethiopië), Kigali (Rwanda), Nairobi (Kenia), Lusaka (Zambië), Cape Town (Zuid-Afrika) en Antananarivo (Madagascar). De Democratische Republiek Congo op zich verwierf €1.163.997,50 ofte 13 % van de algemeen beschikbare fondsen 2008 en 30% van de fondsen voor Afrika.

Latijns-Amerika en Azië verdeelden onder elkaar de rest van het beschikbare budget.

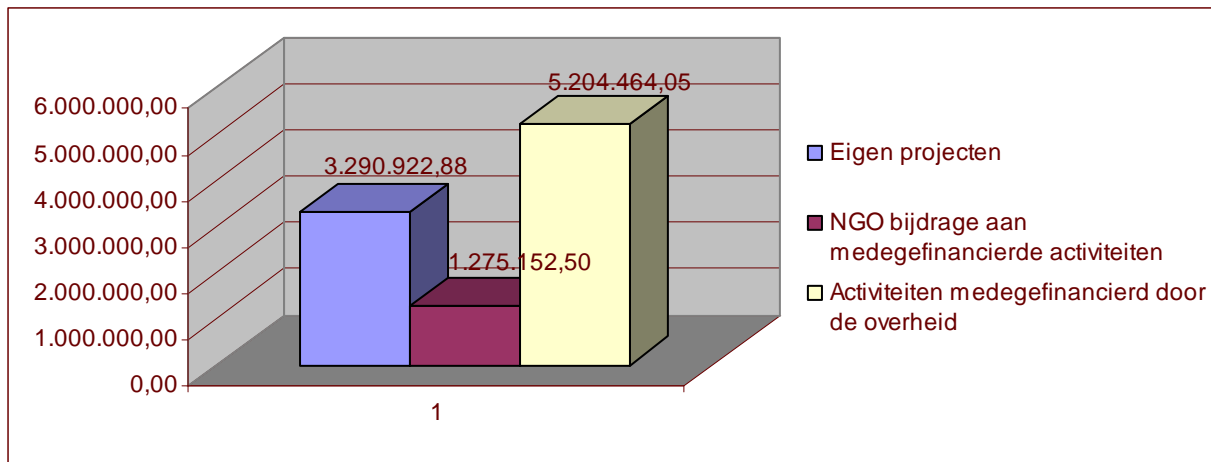
DMOS-COMIDE wees €2.076.821,28 (**23%** van de giften en subsidies) toe aan het partnernetwerk in **Latijns-Amerika**, o.a. via de ontwikkelingsbureaus van San Salvador (El Salvador), Santo Domingo (Dominikaanse Republiek), Bogota en Medellín (Colombia), Lima (Peru), Quito (Ecuador) en Cochabamba (Bolivië). De Andeslanden (Bolivië, Colombia, Ecuador en Peru) hebben 21% van de algemeen beschikbare fondsen 2008 en 88% van het Latijns-Amerikaanse budget op hun rekening genomen.

Azië van zijn kant slurpte €2.890.392,39 ofte **33%** van het totale budget op. India alleen al verwierf in 2008 €2.575.849,92 ofte 29% van de algemeen beschikbare fondsen 2008 en 89% van de fondsen gestuurd naar dat bepaalde continent. DMOS-COMIDE telt in het land 10 ontwikkelingsbureau's die over het gehele land verspreid zijn.

D. Financieringsbronnen

De activiteiten van DMOS-COMIDE draaien in functie van twee complementaire krachtlijnen: enerzijds de socio-economische ontwikkelingsactiviteiten die door de Belgische en Europese ontwikkelingssamenwerking worden medegefinancierd en die voornamelijk gericht zijn op onderwijs in de brede zin van het woord; anderzijds de kleinere ontwikkelingsprojecten die niet beantwoorden aan de criteria voor medefinanciering van deze donoren en die worden uitgevoerd dankzij privégiften.

Het onderstaande schema toont de verdeling van de toegekende hulp aan onze partners in 2007 in functie van de geldschieters : de overheid (Europees, federaal, regionaal, provinciaal, gemeentelijk) enerzijds en de eigen fondsen van DMOS-COMIDE anderzijds.

De in 2008 ontvangen **giften** vertegenwoordigden **47%** van het totale budget van onze NGO, ofte € 4.566.075,38. Een deel van die fondsen, € 3.290.922,88 (34% van het totale budget), is besteed aan de financiering van kleinschalige projecten, de zogenaamde “eigen projecten”. Het resterende deel van de ontvangen giften, € 1.275.152,50 (13% van het totale budget), is aangewend om de NGO-bijdrage te betalen die de medefinanciering van de Belgische overheid of de Europese Unie verzekert.

De **inbreng van de overheid** in de activiteiten die medegefinancierd worden door de federale regering, de gewesten, de provincies en de gemeenten, vertegenwoordigden, na aftrek van de administratieve kosten, **53%** van het totale budget, of € 5.204.464,05. Het leeuwendeel van die subsidie is toe te schrijven aan DGOS (Directoraat-Generaal voor Ontwikkelingssamenwerking) waardoor we onze activiteiten in het Zuiden konden financieren voor een waarde van € 4.887.396,48 (50%). De Europese Unie heeft drie projecten gefinancierd in Bangladesh en Zuid-Afrika voor een totaalbedrag van € 207.663,48 (2%). Het Waalse gewest, provincies en verschillende gemeenten, ten slotte, hebben ons een subsidie toegekend ter waarde van € 103.618,39 (1%).

De volgende paragrafen beschrijven de eigen kenmerken van die twee financieringswijzen.

3. ZUIDWERKING

A. Belgische ontwikkelingssamenwerking

De Directoraat-Generaal Ontwikkelingssamenwerking financiert de activiteiten van het partnernetwerk van DMOS-COMIDE, dat verbonden is aan de socio-economische ontwikkeling van kansarme bevolkingsgroepen door middel van de integrale opleiding van jongeren. Die activiteiten worden samengebundeld in driejaarlijkse programma's die de concrete uitvoering van het ontwikkelingsbeleid van DMOS-COMIDE vertolken. Dat beleid werd uitgestippeld in een strategische plan waarin de doelstellingen en de strategische keuzes samengevat zijn (zie §1).

De programma's van DMOS-COMIDE bevatten twee interventieniveaus:

- *Opvoedingsactiviteiten* voor jongeren die afkomstig zijn uit kansarme sociale bevolkingslagen, met het doel hen te helpen zich te integreren in de hen omgevende socio-economische context. Het gaat om een technische en professionele vorming, gekoppeld aan een menselijke, culturele en sociale vorming die zowel de cognitieve als de psychosociale ontwikkeling van het individu bevorderen. Die integrale vorming helpt om op de arbeidsmarkt te komen en zich te integreren in de samenleving met meer kansen op slagen.
- Activiteiten gericht op *institutionele versterking* die de ontwikkelingsbureaus helpen om de coördinatie en een grotere coherentie tussen de verschillende ontwikkelingsactiviteiten op het terrein te verzekeren.

De Belgische ontwikkelingssamenwerking ondersteunde die activiteiten voor een waarde van 80% van het totale budget (€ 4.887.396,18). Daar heeft DMOS-COMIDE haar NGO-bijdrage van 20% aan toegevoegd, een bedrag van € 1.192.246,43, waardoor het totale budget voor het jaar 2008 op € 6.079.642,61 kwam.

A.1. Opvoedingsactiviteiten

2008 was het eerste jaar van het nieuw driejarig programma medegefinancierd door de ontwikkelingssamenwerking van de Belgische federale overheid. Het telt 15 programma's van partners van DMOS-COMIDE in 17 landen verspreid over Latijns-Amerika, Afrika en Azië. De drie onderstaande tabellen stellen de verdeling voor van deze acties over de betrokken continenten.

Afrika : 5 programma's				
5 regio's	12 landen	Aantal	Plaats	Aard van de actie
West-Afrika	Togo, Benin, Ivoorkust, Gabon, Congo-Brazzaville, Mali	1 progr	Kara, Lomé, Cotonou, Duékoué, Libreville, Port-Gentil, Oyem, Pointe Noire, Bamako	Beroepsvorming
Equatoriaal Afrika	Kameroen, Gabon, Centraal-Afrikaanse Rep., Congo-Brazza	1 progr	Yaoundé, Ebolowa, Oyem, Bangui, Brazzaville, Pointe Noire	Beroepsvorming
Centraal Afrika	DR Congo	1 progr	Lubumbashi, Kinshasa, Mbuji-Mayi	Beroepsvorming
Indisch Oceaan	Madagascar	1 progr.	Ivato, Betafo, Fianarantsoa, Manazary, Tulear, Mahajanga	Beroepsvorming
Oost-Afrika	Kenya, Tanzania	1 progr	Nairobi, Makuyu, Embu, BoysTown, Kakuma, Oysterbay, Dodoma, Iringa	Beroepsvorming
Totaal		5		

Amerika : 5 programma's				
Regio	4 landen	Aantal	Plaats	Aard van de actie
Latijns Amerika	Bolivië	1 progr	Kami, Independencia, San Carlos, Yapacani, Sagrado Corazón	Beroepsvorming
	Colombia	1 progr	Medellín, Armenia, Barranquilla, Buenaventura, Cali, Cartagena, Condoto – Chocó, Robledo Aures, Belén Las Mercedes, Ibagué, Popayán	Beroepsvorming
		1 progr.	Bogotá, Granada, La Candelaria, Fusagasugá, Ciudad Bolívar	Beroepsvorming
	Ecuador	1 progr	Quito, Guayaquil, Manta, Cuenca, Macas, Cayambe	Beroepsvorming
	Peru	1 progr	Lima, Arequipa, Huancayo, Piura, Ayacucho	Beroepsvorming
Totaal		5		

Azië : 5 programma's				
1 regio	1 land	Aantal	Plaats	Aard van de actie
Subcontinent India	India	1 progr.	Noord Tamil Nadu (Chennai)	Beroepsvorming
		1 progr.	Zuid Tamil Nadu (Tiruchy)	Beroepsvorming
		1 progr.	Andhra Pradesh (Hyderabad)	Beroepsvorming
		1 progr.	Noord India (Delhi – Ranchi)	Beroepsvorming
		1 progr.	Nationaal (Delhi)	Netwerking van en voor beroepsonderwijs
Totaal		5		

A.2. Institutionele versterking

Naast de opvoedingsactiviteiten, voornamelijk gericht naar het beroepsonderwijs, heeft het driejarig programma ook een specifieke doelstelling gericht op de institutionele versterking van onze partners in het zuiden. Met deze deelprogramma's, capaciteert DMOS-COMIDE zowel bestaande als nieuwe ontwikkelingsbureaus in hun competenties tot het strategisch plannen, het ontwerpen, het opvolgen en monitoren van hun programmaprojecten. Volgende activiteiten werden uitgevoerd :

- de financiering van het proces van participatieve strategische planning die nieuwe ontwikkelingsbureaus in staat stelt een educatieve strategie te definiëren in overeenstemming met de noden en behoeften van de kansarme jongeren.

Afrika, Amerika & Azië: 4 processen van participatieve strategische planning				
Regio / Continent	betrokken landen	Aantal	Plaats	Aard van de actie
Antillen	Dominikaanse Republiek	1	Santo Domingo	Opstarten van nieuw ontwikkelingsbureau
Centraal Amerika	Guatemala, El Salvador, Nicaragua, Honduras	1	Ciudad de Guatemala	Opstarten van nieuw ontwikkelingsbureau
Afrika der Grote Meren	Rwanda, Burundi	1	Kigali	Opstarten van nieuw ontwikkelingsbureau
India Noord-Oost	India	1	Shillong, Guwahati	Opstarten van nieuw ontwikkelingsbureau
Totaal	7 nieuwe landen	4		

- de financiële ondersteuning van regionale ontmoetingen en het geven van opleidingen voor bestaande partners met het oog op hun institutionele versterking

Afrika, Amerika & Azië:				
Regio / Continent	betrokken landen	Aantal	Plaats	Aard van de actie
Amerika	Bolivië, Columbia, Ecuador, Peru, Dominicaanse Republiek, Guatemala, Honduras, El Salvador, Nicaragua	1 1	Medellín San Salvador	Continentele meeting Opleidingen in o.a. Project Cycle Management en Participatieve Strategische Planning
Afrika	Togo, Benin, Ivoorkust, Mali, Gabon, Kameroen, Congo-Brazzaville, Madagascar, Congo, Kameroen, Centraal-Afrikaanse Republiek, Kenya, Tanzania	1	Sikasso, Lomé, Kinshasa, Mbuji-Mayi	Updates/refresh opleidingen in o.a. Project Cycle Management en Participatieve Strategische Planning
Azie	India	1 1	Bangalore, Guwahati	Nationale meeting fma Nationale meeting sdb
Totaal	23 landen	5		

- opvolgingszendingen op het terrein, verzekerd door het personeel van DMOS-COMIDE, om lopende programma's op het terrein op te volgen en enkele ontwikkelingsbureaus te vormen in opvolgingsmethoden op programmaniveau.

Opvolgingszendingen				
Regio	Betrokken landen	Plaats	Lokale partner	Interventietype
Centraal Afrika	Congo	Kinshasa, Mbuji-Mayi	BSP	Vorming & opvolging van deze antennes van het OB van Lubumbashi
Afrika der Grote Meren	Rwanda	Kigali	BPD - AGL	Opleidingen in o.a. Project Cycle Management en Participatieve Strategische Planning
Indisch Oceaan	Madagascar	Ivato	BT-Madagascar	Opvolging lopende acties en deelprogramma 2008-2010
Equatoriaal Afrika	Kameroen, Gabon, Centraal-Afrikaanse Rep., Congo-Brazza	Yaoundé	ATE Ensemble	Opvolging lopende acties en deelprogramma 2008-2010
West-Afrika	Togo, Benin, Ivoorkust, Gabon, Congo-Brazzaville, Mali	Sikasso, Lomé	ADAFO SDB & FMA BT-Madagascar	Refresh opleidingen in o.a. Project Cycle Management en Participatieve Strat. Planning
Oost-Afrika	Kenya, Tanzania	Nairobi	DB-DON	Opvolging lopende acties en deelprogramma 2008-2010
Latijns Amerika	Peru	Lima	OFPROP SOLIMAZ	Opvolging lopende acties en deelprogramma 2008-2010
	Columbia	Bogota	PROSALCOB	Opvolging lopende acties en deelprogramma 2008-2010
		Medellin	OIDCOM	Opvolging lopende acties en deelprogramma 2008-2010
Antillen	Dominicaanse Republiek	Santo Domingo	ODAN	Opvolging van het opstarten van het ontwikkelingsbureau Opleidingen in o.a. Project Cycle Management en Participatieve Strategische Planning
Centraal Amerika	Guatemala, El Salvador, Nicaragua, Honduras	Ayaguato	OPSALCA	Opvolging van het opstarten van het ontwikkelingsbureau Opleidingen in o.a. Project Cycle Management en Participatieve Strategische Planning
Azie	India	Delhi	DB-Tech	Opstarten van programmaproject Meeting SDB vertegenwoordigers van 10 provincies

B. Europese ontwikkelingssamenwerking

B.1 Projecten

Momenteel financiert de Europese Unie drie projecten van DMOS-COMIDE :

- Een project in Zuid-Afrika, goedgekeurd eind 2005 en gepland op 36 maanden (2006-2008)
- Een project in Bangladesh, goedgekeurd in 2006 en gepland op twee jaren (2007-2008)
- Een project in Swaziland, goedgekeurd in 2007 en gepland op 5 jaren (2008 – 2012)

Zuid-Afrika – Kaapstad

Doelgroep : straatkinderen & werkloze jonge vrouwen uit de “townships” van Kaapstad

Doelstelling : de doelgroep werk- en levensvaardigheden laten verwerven om hem weerbaarder te maken en hem te helpen zelfrespect te herwinnen, onafhankelijk te worden, een werk te vinden en zich in de maatschappij te integreren.

Budget : € 866.720,00 op 36 maanden.

Bangladesh – Bogra en Netrokona

Doelgroep : rurale, arme en vaak landloze boerenfamilies.

Doelstelling : een duurzaam inkomen verschaffen via een opleiding in bestaande of nieuwe economische activiteiten (kweken van bananen, telen van aardappelen; aanleggen van visvijvers).

Budget : € 1.000.000 op 24 maanden

Swaziland – Manzini

Doelgroep : ondergeschoolde jongeren (16-25 jaar), die geen werk of slecht betaald werk vinden.

Doelstelling : tewerkstelling van deze werkloze jongens en meisjes door middel van training (life skills, beroepsvorming) en job placement begeleiding

Budget : € 439.412,10 EUR op 5 jaar

B.2. Don Bosco Network

De zes Europese salesiaanse NGO's, die gevestigd zijn in Italië, Spanje, Oostenrijk, Duitsland en België, hebben zich in oktober 2003 in een netwerk verenigd onder de vorm van een Europese economische belangengroep genaamd '**DON BOSCO NETWORK, for human and social development**'.

Het doel van dit samenwerkingsverband is drievoudig :

- Allereerst wil het netwerk de informatie-uitwisseling en expertise bevorderen, organiseren en structureren ten einde de competenties van de zes NGO's in de verschillende domeinen van de samenwerking te versterken.
- Ten tweede willen de leden van DON BOSCO NETWORK gemeenschappelijke activiteiten in het Noorden en in het Zuiden uitvoeren om de interne en externe cohesie tussen de leden te vrijwaren.
- Ten slotte wil het netwerk op termijn de salesiaanse expertise valoriseren door zich te wijden aan lobbying en advocacy op de internationale scene inzake de thema's die de leden nauw aan het hart gaan : de mensenrechten en meer bepaald de kinderrechten.

Om dit programma waar te maken zijn de volgende activiteiten in 2008 ondernomen, via verschillende werkgroepen :

- De ontwikkeling van een gemeenschappelijke database voor projecten en programma's in het Zuiden. Deze database heeft tot doel een algemeen beeld te scheppen van de ontwikkelingsactiviteiten van de leden in het Zuiden : met wie en voor wie werken we? Waar? Met welke voornaamste resultaten?
- De uitvoering van een gemeenschappelijk ontwikkelingsprogramma voor de heropbouw in het Zuiden van Soedan.
- De uitvoering van een gemeenschappelijke sensibiliseringscampagne in Europa rond de situatie in het Zuiden van Soedan en die einde 2007 – begin 2008 in 5 landen tegelijkertijd zal doorgaan.

C. Eigen projecten

C.1. Algemeen overzicht

Naast een departement dat gespecialiseerd is in de medefinanciering van ontwikkelingsactiviteiten met de Belgische regering of de Europese Unie, beschikt DMOS-COMIDE ook over een departement, Don Bosco Noord-Zuid, dat is voorbehouden aan het beheer van projecten die hoofdzakelijk met (privé)giften gedragen worden. Dankzij fondsen vanwege de Belgische bevolking financiert DMOS-COMIDE projecten van kleinere omvang of projecten die een meer flexibele aanpak vereisen dan zij die worden ingediend voor medefinanciering met de officiële instanties.

Twee types projecten komen uit het geheel van aanvragen:

- enerzijds activiteiten die gericht zijn op het overleven van extreem arme bevolkingsgroepen in conflictzones door het sturen van voedsel, kledij, medicamenten of medisch materiaal;
- anderzijds activiteiten die zich richten op duurzame ontwikkeling, zoals de boring van waterputten of aanleg van waterkanalen, sanitaire acties (vaccinaties, preventieve campagnes, etc.), de opvang van straatkinderen, opleidingen in brede zin (over dezelfde thema's als die voor de medegefinancierde activiteiten) of adoptiesystemen op afstand waardoor Belgische families het peterschap opnemen voor kansarme kinderen in de ontwikkelingslanden.

Voor een totaal financieel volume van €2.679.521,50 werden 192 acties gefinancierd in de volgende 38 landen:

Latijns-Amerika		Afrika		Azië	
<i>Landen</i>	#	<i>Landen</i>	#	<i>Landen</i>	#
Bolivië	2	<i>Benin</i>	2	Bangladesh	1
Brazilië	6	<i>Burkina Faso</i>	9	Cambodia	1
Chili	4	<i>Burundi</i>	3	Filippijnen	6
Colombia	1	<i>Centraal-Afrika</i>	1	India	17
Dominikaanse Republiek	1	<i>Congo-Brazzaville</i>	1	Libanon	2
Ecuador	1	<i>RD Congo</i>	74	Nepal	1
Haiti	8	<i>Ethiopië</i>	1	Thailand	1
Mexico	3	<i>Gabon</i>	2		
Peru	4	<i>Guinea</i>	1		
Uruguay	3	<i>Ivoorkust</i>	3		
		<i>Kameroen</i>	1		
		<i>Kenia</i>	3		
		<i>Madagascar</i>	2		
		<i>Mali</i>	2		
		<i>Mauritius</i>	1		
		<i>Oeganda</i>	4		
		<i>Rwanda</i>	11		
		<i>Sierra Leone</i>	1		
		<i>Tanzania</i>	1		
		<i>Togo</i>	5		
		<i>Zambie</i>	2		
10 landen	33	21 landen	130	7 landen	29

Tussen deze talrijke activiteiten vindt men projecten gefinancierd door verschillende Belgische donoren zoals de gewesten, provincies, gemeenten, bedrijven, enz...

C.2. Samenwerking met gewesten, provincies en gemeenten

C.2.1. Gewesten

Het Commissariat Général aux Relations Internationales de la Communauté française (CGRI-DRI) financiert een ondersteunend programma voor NGO's. Dit programma staat open voor NGO's die erkend zijn volgens het Koninklijk Besluit van 18 juli 1997 en hun zetel in Wallonië of Brussel hebben. De voorgestelde projecten moeten een duurzame en evenwichtige ontwikkeling beogen in het perspectief van de menselijke waardigheid. Zij moeten een reël impact hebben op volkeren in het Zuiden.

Het CGRI-DRI ondersteunt projecten die grotendeels worden gefinancierd door de Belgische, federale coöperatie (DGOS) of de Europese Unie en dit door bij te dragen in de noodzakelijke NGO-bijdrage bij het bekomen van de subsidiëring. De interventiesectoren betreffen meestal de sociale economie, de technische en beroepsvorming, audiovisuele middelen, jongeren, agropastorale ontwikkeling, het milieu, mensenrechten, onderwijs, gezondheidszorg, ...

In 2008 heeft het CGRI de medefinanciering van een programma in DR Congo goedgekeurd.

Congo – Lubumbashi

Doelgroep : kansarme en laaggeschoolde jongeren tussen 15 en 25 jaar in de streken van Kinshasa, Lubumbashi en Mbuji-Mayi.

Doelstelling : de integratie van deze jongeren in de maatschappij en op de arbeidsmarkt via de uitbreiding en de versterking van het salesiaanse vormingsaanbod inzake beroepsonderwijs.

Bijdrage van CGRI-DRI : €79.733,00 op een totaal budget van €543.017,49

C.2.2. Gemeenten en steden

Gemeenten en steden besteden vaak ook een deel van hun budget aan de ondersteuning van kleinschalige ontwikkelingsprojecten, opgezet en/of begeleid door een ontwikkelingswerker van de streek. In 2008 heeft DMOS-COMIDE met de volgende steden en gemeenten gewerkt:

Donor	Plaats van het project	Doelgroep	Aard van het project	Bijdrage 2008
St Pieters-Leeuw	DR Congo – Lubumbashi (Bakanja-Jacaranda)	Straatkinderen	Informeel opleidingen lassen, houtbewerking, veeteelt en landbouw	1.500,00
Oostende	Burkina Faso – Bobo Dioulasso (Cité Don Bosco)	Jongeren	Alfabetisering, beroepsschool en jongerencentrum	3.592,80
Wevelgem	DR Congo – Lubumbashi (Salama)	Jongeren	Beroepsopleiding drukkerij	2.500,00
Dilbeek	DR Congo – Lubumbashi (Bakanja-Jacaranda)	Jongeren	Informeel opleidingen lassen, houtbewerking, veeteelt en landbouw	3.909,26
Dilbeek	Centraal-Afrikaanse Republiek, Bangui	Jongeren	Informeel opleidingen elektriciteit, houtbewerking en mechanica	2.459,13

Hechtel-Eksel	DR Congo – Lubumbashi (Kipushya)	Jongeren	Informele opleiding landbouw	310,00
Zemst	Peru – Cusco (Kuychi)	Straatkinderen	Basisopleidingen	550,00
Beersel	DR Congo – Lubumbashi (Bakanja-Jacaranda)	Straatkinderen	Informele opleidingen lassen, houtbewerking, veeteelt en landbouw	125,00
Oostende	Madagascar – Antananarivo (Ivato Antoby)	Jongeren	Basisonderwijs	4.039,20
Kortrijk	DR Congo – Lubumbashi (Safina)	Jongeren	Cultureel centrum	1.700,00
Waregem	DR Congo – Lubumbashi (Cité des Jeunes)	Jongeren	Informele opleidingen elektriciteit, houtbewerking en mechanica	1.250,00
Kraainem	Filippijnen – Tacloban City, (Vormingscentrum STEFTI)	Jongeren	Kleuter- en basisonderwijs	1.950,00

C.3. Corporate Funding programme (CFP), of de samenwerking met bedrijven

Corporate Funding Programme is ontstaan om een brug te slaan tussen twee werelden : aan de ene kant de NGO-wereld, sterk geëngageerd in de ontwikkeling van het Zuiden aan de hand van allerlei projecten en programma's van socio-economische aard; en aan de andere kant de wereld van de bedrijven, vaak ook actief in het Zuiden en die in de huidige context graag een deel van hun inkomsten investeren in ontwikkelingsprogramma's.

CFP heeft een tweevoudig doel:

- Enerzijds wil het de dialog tussen de NGO's en bedrijven stimuleren. Beiden hebben een belangrijke opdracht in de samenleving maar staan nog te dikwijls lijnrecht tegenover elkaar. CFP wil via overleg een brug slaan tussen de twee werelden en zo de terreinkennis van de NGO's koppelen aan de efficiëntie van het bedrijfsleven.
- De tweede doelstelling, ondersteunend voor de eerste, is de concrete fondsenwerving. Een bedrijf kiest ervoor een project te steunen en gaat de dialoog aan met de NGO die het project opvolgt. Uit die concrete samenwerking groeit het gesprek rond het project, de doelgroep en ruimer : rond ontwikkelingssamenwerking.

In 2008 werden vier projecten van DMOS-COMIDE via CFP door bedrijven ondersteund :

<p>Chili– Concepción</p> <p style="text-align: center;">Beroepsopleiding</p> <p><u>Doelgroep</u> Kansarme jongeren uit Concepción en omgeving die moeilijk werk vinden.</p> <p><u>Doelstelling</u> Verbetering van de tewerkstelling via de actualisering van het onderwijs met</p> <ul style="list-style-type: none"> – nieuw didactisch materiaal voor de afdeling automechanica – recyclage van de leerkrachten <p><u>Bijdrage Spadel</u> : €9.998,00</p>	<p>Cambodia – Battambang</p> <p style="text-align: center;">Beroepsopleiding</p> <p><u>Doelgroep</u> Kinderen die hun ouders stenen moeten helpen produceren in de 40 steenbakkerijen van Battambang, ten koste van hun basisopleiding en persoonlijke ontwikkeling.</p> <p><u>Doelstelling</u> Socioeconomische vooruitgang via alfabetisering, sensibilisering in mensen- en arbeidsrechten en beroepsopleiding.</p> <p><u>Bijdrage Wienerberger</u> : € 41.364,00</p>
---	---

India – Dindigul

Technische vorming, driving license

Doelgroep

Werkloze jongeren (jongens en meisjes) tussen 15 en 25 jaar uit de rurale gemeenschappen van Dindigul.

Doelstelling

Socio-economische integratie van deze jongeren via werkgerichte opleidingsprogramma's in samenwerking met de lokale gemeenschap en de arbeidsmarkt.

Bijdrage Cortina : € 17.500,00

Congo – Kimpese

Alfabetisering

Doelgroep

Ongeletterde vrouwen en moeders die het schoolwerk van hun kinderen niet kunnen volgen.

Doelstelling

De vrouwen van Kimpese de kans te geven om zich te ontplooiën via een alfabetiseringscursus die hen tegelijkertijd toelaat om de scolariteit van hun kinderen op te volgen

Bijdrage Kinnarps: € 9.620,00

4. NOORDWERKING

A. Ontwikkelingseducatie

A.1. Scholenwerking

DMOS-COMIDE richt haar Noordwerking op het stimuleren van actief burgerschap onder het Belgische publiek, in het bijzonder de jongeren. Als salesiaanse NGO organiseert DMOS-COMIDE activiteiten die bijdragen tot de vorming van verantwoordelijke wereldburgers die

- degelijk *geïnformeerd* zijn inzake de armoedeproblematiek in de huidige wereld;
- *geraakt* zijn door de sociale vraagstukken van de wereld waarin ze leven;
- zich laten overhalen tot een *daadwerkelijke solidariteit* met kansarme gemeenschappen en jongeren in het Zuiden.

De strategie die DMOS-COMIDE daartoe ontwikkelt, berust op de basiswaarden en -doelen van het opvoedingsproject van Don Bosco¹. Die strategie mikt op de integrale vorming van jongeren tot “eerlijke burgers” via een menselijke groei in vrijheid, verantwoordelijkheid en verbondenheid die de ruimte schept voor een zinvolle invulling van het eigen levensproject.

Scholen worden langs verschillende kanten benaderd door initiatieven rond mondiale vorming en hebben het vaak moeilijk om daarin een consequente keuze te maken. Slechts weinig scholen hanteren een langetermijnvisie en geïntegreerde aanpak rond mondiale vorming.

Om hen daarin te helpen hebben we een project ontwikkeld dat werkt aan een *duurzame visie* op mondiale vorming doorheen de verschillende niveaus (les, klas, graad, school, campus, omgeving) en leerjaren. Die duurzame visie willen we bereiken door in elke deelnemende school een werkgroep mondiale vorming op te richten. Die wordt de motor van de mondiale werking van de school. Het beleid van de school, waarbij de keuze gemaakt wordt voor een mondiaal beleid, wordt de brandstof voor die motor.

In nauwe samenwerking met het onderwijscentrum begeleiden we scholen (directieteam en werkgroep) in het opstellen van hun beleid rond mondiale vorming, zodat ze activiteiten kunnen selecteren in functie van de vooropgestelde doelstellingen per school, en niet omgekeerd. Op die manier willen we bijdragen tot de vorming van *verantwoordelijke wereldburgers*. Kinderen, jongeren en volwassenen die er zich bewust van zijn dat wat we doen en hoe we leven, verbonden is met het leven van mensen in het Zuiden. Kinderen, jongeren en volwassenen die mondiale problemen kunnen situeren en een engagement daarin opnemen. Omdat de school als het ware een *mondiale bril* op zet om te kijken naar wat in de school en ver daar buiten gebeurt.

In 4 scholen werd in 2008 gestart met de procesbegeleiding, waarbij samen met een werkgroep van leerkrachten een gestructureerd schoolbeleid i.v.m. mondiale vorming uitgewerkt wordt. In andere scholen bleef ad hoc-dienstverlening verschaft worden, zoals ondersteuning bij de organisatie van een mondiaal project of de invulling van een mondiale dag.

Rond het thema ‘millenniumdoelstellingen’ werd het bestaande project met de millenniumvoetbal voorgesteld aan meer dan 1000 scholieren. Op ‘Let’s mundo’ een meerdaags project waar verschillende NGO’s een activiteit verzorgen. De voetbal waarop de 8 millenniumdoelstellingen gedrukt staan stond centraal. De brochure met verschillende werkvormen werd in verschillende scholen verspreid. Vele scholen blijven dit hanteren en gebruiken de voetbal in de sportles of tijdens de middagpauze. Dit project blijft lopen in de volgende werkjaren.

¹ In dialoog met Don Bosco, een opvoedingsproject, Brussel, 2001.

A.2. Vastencampagne

De samenwerking met Broederlijk Delen voor de vastencampagne in de salesiaanse scholen bleef lopen. Onder het motto 'Haïti heeft ook talent' werd ingezoomd op verschillende salesiaanse projecten in Haïti. In het kader van de gemeenschappelijke vastenactie werd ook een inleefreis georganiseerd voor leerkrachten van salesiaanse en andere secundaire scholen. Op deze reis, in januari 2008 werden projecten in Haïti bezocht die ondersteund worden door DMOS-COMIDE en door Broederlijk Delen.

In juni 2008 werd de basis gelegd voor verdere samenwerking tijdens de vastenperiode 2009, waarbij de armsten in India in de kijker geplaatst zullen worden. Voor de vijfde maal werd een inleefreis voor leerkrachten georganiseerd, deze keer naar India in januari 2009.

B. Vrijwilligerswerk in het Zuiden

In de loop van 2007 heeft DMOS-COMIDE een nieuwe dienst gestart die de mogelijkheid biedt aan studenten of jong werkenden om hun talenten en know-how bij lokale partners aan te bieden. Tegelijkertijd kunnen ze er hun denk- en leefpatroon aan de realiteit van het Zuiden confronteren, banden leggen en hun levensproject aan de hand van deze ervaring verrijken.

In het voorjaar van 2008, meer bepaald in februari, maart en april werden gedurende drie weekends van zaterdagmorgen tot zondagmiddag 8 vrijwilligers 'via Don Bosco' voorbereid op hun vertrek. De weekends kaartten belangrijke thema's aan waarmee de vrijwilligers in het Zuiden zouden worden geconfronteerd: hun motivatie, kennis van de regio waarheen ze reisden, basisbegrip voor interculturele ontmoetingen, kennis van de salesiaanse opvoedingsstijl en ook ruimte voor tal van praktische vragen.

Vanaf juni 2008 vertrok de eerste lichter van vrijwilligers naar het Zuiden. Drie naar India, één naar Bolivia, een ander naar Peru, drie naar Kameroen en Gabon. Op twee mensen na die na korte tijd in India en Gabon om persoonlijke redenen afhaakten, verbleven de overigen er voor minstens zes maanden. De ervaringen tussen hen en de partners in Kameroen, Bolivia en twee in India waren voornamelijk positief.

Die ervaringen en de groeiende naambekendheid van 'via Don Bosco' maakten dat zich al in de zomer en herfst van 2008 nieuwe kandidaten aanmeldden. Het werd al vlug duidelijk dat het vooropgestelde ritme van een voorjaarsvoorbereiding (drie weekends) en zomer- of najaarsvertrek niet houdbaar kon blijven. Dit vooral gezien de kwaliteiten van de nieuwe kandidaten en de urgentie van enkele aanvragen vanuit de partners in het Zuiden. Door een voorbereiding in het najaar 2008 en de eerste maanden van 2009 vertrokken zo opnieuw 3 kandidaten door een tussentijdse voorbereiding: een getrouwd koppel naar Rwanda, een hogeschool stagiaire naar India. Toch startten in februari 2009 zeven nieuwe kandidaten hun voorbereidingsweekends volgens het geplande stramien. Twee oudere kandidaten (60+) willen vertrekken naar India en de Centraal-Afrikaanse Republiek, vijf jongeren maken zich op voor Madagaskar, Kenia, Bolivia en 'Afrika'.

Ondertussen werden verder contacten gelegd met hogescholen en universiteiten (met het oog op afgestudeerden of mensen die stageplaatsen zoeken) en individuele zoekers naar een engagement in het Zuiden. Ook voor 2010 zijn er al kandidaten.

Sedert het opstarten van 'via Don Bosco' zijn er ondertussen 18 mensen effectief voor kortere of langere tijd vertrokken, 8 keerden in 2008 terug, 2 keerden ondertussen al terug in 2009. Naast de 7 in voorbereiding in 2009 zijn er ook nog 7 'hangende' kandidaten met een mogelijks eigen parcours voor dit of komend jaar.

C. Animatie door vrijwilligers

Parallel daarmee beschikt DMOS-COMIDE over een animatiecel die vooral actief is in het noorden van het land. De cel bestaat uit twee vrijwilligers die het Belgische publiek sensibiliseren voor de problemen van de ontwikkelingslanden aan de hand van activiteiten van DMOS-COMIDE.

In 2008 hebben onze vrijwilligers gans Vlaanderen doorkruist en talrijke animatiesessies verzorgd, hoofdzakelijk in scholen, beurzen en lokale verenigingen (verenigingen voor gepensioneerden, KAV, vriendenkringen, etc.) om mensen omtrent een werk van de salesiaanse paters voor straatkinderen in Madagaskar te sensibiliseren.

Tijdens al die animatiesessies informeert de cel Oostende het publiek over het systeem van Belgische medefinanciering, over DMOS-COMIDE als NGO, haar ontwikkelingsstrategie en het project waarrond de sensibilisatiecampagne georganiseerd is.